

סולם כהן גן

כחטב וטיק מזען๖๕^נ

רבי יעקב מודבנה (בארכות אשכנו) הוא מוכר בשם: 'המגיד מודבנה'. גאון עוננו ותפארתו
בעל ה'בן איש חי' נוג לקרווא לו: רבי יעקב ('בעל המשלים') היה ידוע במשליו
המאיפים. הוא היה בעל מוסר גדול, אשר השפיע על שומעו יראת שמים טהורה. עד
כדי כך היה מוכשר בכך, שאפילו הגאנן מוילנא בעצמו היה מבקש ממנו לבוא אליו
ולחוכית אותו בדברי מוסר וכיבושים. הוא היה רגיל לומר, שיש לו דרישות ומוסרים
על כל פרשה ופרשא, כי מכל פרשה אפשר ללמוד על דרכם של צדיקים שיש לדבוק
בה, לעומת דרכם של רשעים שיש להתרחק מהם. בפרשת בראשית ניתן ללימוד על
אדם הראשון וחווה אמןנו בנגד הנחש; בפרשת נח לומדים על צדקותו של נח כנגד
רשעתם של אנשי דור המבול ואנשי דור הפלגה (נח ח' באותן שתי התקופות); בפרשת
לך לור לומדים על צדקותו של אברהם אבינו כנגד ארבעת המלכים; בפרשת וירא
לומדים על אברהם סדור ועמורה; בפרשת חי' שרה לומדים על אליעזר עבד
אברהם שהיה זולה ומשקה מתורת רבו כנגד רשותו של ישמעאל; בפרשת ויצא
למדים על צדקותו של יעקב כנגד רמותו של לבן שהחליף את משכוורתו מהא
פעמים; בפרשת וישלח למדים על התהווות עם ישראל ולידת השבטים כנגד רשותו
של עשו.

(1)
? חכ'
אל-זיכר

אולם, כשהיה מגיע לפרשת וישב היה אומר שאין לו על מה לדורש. וכי ספר על
מרייבת האחים ועל מבירת יוסף? למעשה, שתיקתו של רבי יעקב 'בעל
המשלים' ומנייתו מדרשה ומומר – ביתה שיעור המוסר הגדול ביותר.

עלינו למדוד מכאן שMariyah בין אחיהם היא הגרוע ביותר שיש, וחובה علينا
להיזהר במאוד מאפהיה ומהעדרה בין אחיהם.

(2)
לעכבר
ל/א-זיכר

"ישיב יעקב בארץ מגורי אביו".
המרוגים גר ותוישב במוקן המוסרי הם גמישים ומתחלפים. "אשר
ישבי בתייר". אשרי אדם שמוגיש את עצמו לתושב קבוע בבית הכנסת
ובבית המודרש. יכול אדם לעשות כל צרכיו ברוב הימים ברחוב ובשוק
ולשעה שעשתיים לשוחות בבית הכנסת לתפלת ולימוד תורה, ובכל זאת
להרגיש שבכל הימים הוא בוגר ובבית הכנסת בתושב. مثل לאדם הנוטע
למרחקים לצורך פרנסתו ורוב השנה הוא נמצוא בדרך ורק לזמן קצר
הוא בא הביתה, ובכל זאת בדרך הוא מרגיש עצמו בוגר ובבית בתושב.
לא במוחו הזמין קובעת התהישבות, אלא ההכרה והחרגשה. יש להזכיר.
bihachob ו בשוק האודם מרגיש את עצמו כתושב ואорт, וכשהוא בא
לשעה קלה בבית הכנסת הוא שם כאורח וכור.

ה העולם הזה והעולם הבא משלולים לפרוודור וטרקלין. "התתקן עצמן
בפרוודור כדי שתיבנים לטורקלין"³, ובכן: באן גנות ושם וההתוארות
והקביעות. אבל לא כולם מרגשים כן. הוא שוכן: "כל-ישיבי תבל
ושכני ארץ גנטשאַיס זאָרים תראָז וכתקע שופר תשטעּוּ". יש שם "שכני
תבל", מרגשים את עצם בתושבים וקובעים, ויש שם "שכני ארץ",
מרוגים שם שכנים וגרים. ובספרים כתוב שהפסוק מאשים את יעקב
על שביקש לישב בשלוחה במקום שאביו ביר ויעקב רצה
בארץ מגורי אביו. יצחק הכיר שהעולם הזה אינו אלא ביר ויעקב רצה
לששב בתושב יכלי יקר). ומעשה אבות סימן לבנים. בשיערב רוצה להיות
תושב במקום שאביו היה ביר, קופץ עליו רוגזו של יוסף (עין רש"א).
שאחיו מוכרים אותו והוא נעשה לפטור חלומות של אחרים. יוסף
התחיל בחלומות גודלים ושאייפות גדולות של עצמו: השימוש והירח
והכוכבים משתחוים לו, וסימן בחלומות של שר המשקים, ולבסוף "ולא"
יר שדר-הmeshkem את-יוסף וישכחו⁴. וכך היה בזמן הגלות, ובדורות
האחרונים בעיקר. הבנים חלמו חלומות של אחרים ורצו לתקן העולם
באיידיאלים זרים. וזה בא בשביל שהתחלנו להרגיש עצמנו בתושבים
במקומות שאבותינו היה להם רק ארץ מגורים. והוסף, כמובן, "ולא" נזכר

6
21

ט

ט

ט

ט

(4) **אֶזְרָן קִים גַּתְּפָלֶגֶת**
 (לו-אביב) יושב יעקב בארץ מגורי
 אביו בארץ כגען, אלה תלדות
 יעקב יוסף וגוי.

ובראשית רבה (פרשה פד, ג) אמר אחא
 בשעה שהצדיקים יושבים בשלוחה ומבקשים
 לישב בשלוחה בעולם הזה השטן בא ומקטרג
 אמר לא דיין שהוא מתוקן להם לעולם הבא
 אלא מהם מבקשים לישב בשלוחה בעולם הזה,
 תדע לך שהוא כן יעקב אבינו ע"י שבקש
 לישב בשלוחה בעוה"ז נזדווג לו שטנו של יוסף,
 עכ"ל וכעין זה ברש"י. ודברי המדרש צרייכים
 ביאור איזה קטרוג יש לו להזכיר הרע אם
 יעבדו הצדיקים את ה' מתוך שלום ושלוחה
 השקטו ובטח, ובפרט יעקב אבינו שהיה יושב
 באחלי תורה ושמעתא בעא צילوتא ביום
 דאסთנא (מגילה כת).

הנה עבודה אברהם אבינו הייתה קבלת
 אחריות לפרנס שם שמיים בעולם ולהודיע
 לכל יושבי תבל שיש בעל הבירה שברוא
 ומנהיג לכל הבוראים והוא לבדו עשה ועשה
 ועשה לכל המעשים, וזאת כוונת (לך יב, ח)
 "ויקרא בשם ה'", עי"ש ברמביין. וכן ביצחק
 כתיב (תולדות כו, כה) "ויקרא בשם ה'" שגס
 הוא הרגיל שם שמיים בפי הבריות, וכן יעקב
 בהיותו בשכם ובבית אל בנה מזבחות (וישלח
 לגב, לה, ז) והשמעו לכל שה' הוא האלקים.
 אבל בבאו אל הארץ מגורי אביו **צמצם את
 עבודהתו להשתלמות עצמו, לבנות בית ישראל
 ע"י חניון בניו ובנותיו, ולא דאג על פרוסום
 אלקטו ית"ש ברבים, וזהו "ביקש יעקב לישב
 בשלוחה" ולא לסייע עוד על האחריות לפרנס
 אלקתו יתי' בעולם. אמן היה בזה מקום
 קטרוג שם עליו יש אחריות לקדש שם שמיים
 ברבים כמו שעשו אבותיו, ובהתרכזו בין ד'**

אמותיו לא תודע עכשו כי הוא יתי' מלך על
 כל הארץ. لكن קפץ עליו רונו של יוסף שנמכר
 למצרים, ועי"ז ירדו שם יעקב ובניו וראו כל
 עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליהם, ונתגלה
 כבוד ה' לעיני העמים ונתقدس שמו יתי'
 ברבים.

(5) **וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בָּאָרֶץ מְגֻרֵי אָבִיו**
 הרגשו עצם בקרים. "על-נחרות בכל שם ישבנו גם-ביבנים... איך נשייד
 את-ישראל ר' עלי ארמת נבר". ול��וף נתישבו הבנים כל כך עד
 שהתחילה להתבול ונסאו נשים נכריות ואף לא רצו לעלות לארץ, רק
 הכה הנדר של עוזר וחובбел וסיעתם הצללים, כמנופר שבחותם.
 וכימי החשמוניים נתגלה צד אחר של דמתבע. "וינגר יעקב בארץ
 מושב אביו". בארץ ישראל, שם אנו **תשבכים**, שלוטו הינוים
 והחמיונים מחייב רצונך, ואלה שרצו לשמר התורה היו בקרים ונכרים
 ומיעטים בארץ. זרים היו לתושבים, והותשבים היו לזרים. וכשגברו
 החשמוניים ונצחים, נתנו כח כפוף לישראל: לבלי להיות גור במקום
 שצריך להיות תשבך, ולבלי להיות יישב... בארץ מגורי אביו.
 וזה ההליך לדורות: בגין צרכיהם להרגיש בקרים, ובארץ ישראל
 בתושבים וקובעים. והוא שנאמר לאברהם: "כִּי-גַּר יְהִי רַעַף בָּאָרֶץ לֹא
 לְפָסֶם". הרי זה כפוף לא-מובן: וכי יכול להיות גור בארץ שלהם? אם "גַּר
 יהִי רַעַף" מובן שהוא יהיה בארץ לא להם. אלאvr אמר: "כִּי-גַּר יְהִי
 רַעַף", הם ירגשו את עצם בקרים, כשהיו "בָּאָרֶץ לֹא לְהָסֵם", שאמם
 רוגשו בתושבים בגלות לא יכולו להיגאל. ולהיפר, בארץ שלם,
 בארץ ישראל, — ירגשו בתושבים. ואף על זה נאמר: "אֲשֶׁר יַשְׁבֵּ
 בַּיִתְּךָ". אשר מי שמרגיש עצמו בתושב ב"בביהר", בארץ ישראל בכלל,
 ובבתי נסירות ובתי מדשות בפרט.

א) **אֶזְרָן פָּלֶג ה**

וישב יעקב בארץ מגורי אביו
 בארץ כגען. בשעה שי' יעקב בפדן
 ארם, עלה עשו עליו בשתי מצות:
בכבוד אב ובישוב א". ואל עלה על
 לבנו שנשאר עשו אדור בשתמי מצות אלו
 עד יום מתו. — ספרה לנו התורה, שעשו
 עזב את אביו ואת הארץ והלך לשער
 למדד, שהשtan, מכיוון שנפל מישחו
 בראשתו, לא ירפסנו עד אשר יישוב אליו
 בתשובה שלמה", ולא ישאר בידו שום
 מצוה ליום מתו. ויעקב, החולך בדרכ' ה'
 מכיוון שהעמיד י"ב שבטים בפדן ארם.
מצותות הוריו — שב אל ה' גם בשתי
 מצות אלו, שנתרפה בתן בעת אודה:
"וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בָּאָרֶץ מְגֻרֵי אָבִיו — למשמש
אותו עד יום מתו — בארץ כגען" —
לקיים גם מצות ישוב א", והבא לטמא
 פותחין לו את כל שעריו הטומאה, והבא
 לטהר מסיעין לו לקיים את כל דברי
 התורה.

(6)

העמק דבר

לו (א) בארץ מגוריו אביו: ביאר המקרא שהוא מקום תורה יותר מכל הארץ, (6)
 על מה לא התנהג יעקב כדורכו² לפני שוכן ישיבה בחיים ודאי טוב (3)
 הדרך לפני עשו אחיו³, והרי לברכת הארץ במקומ מושרש לתורה ועובדת.
 עדין לא הגעה השעה עד אחר הגלות בארץ בגען⁷: עוד טעם⁸, בשבייל (6)
 בארץ לא להם⁴. אלא מפני שהיא "ארץ ארץ בענן, ריש כוה מצות ישב (6)
 מגוריו אביו", ונתקדשה בתורה ועובדת ישראל, ומוכשרת⁹ יותר לטהרות הקדש
יותר מכל הארץ.

מכבר⁵. ואע"ג דכל מקום שיש יעקב ובניו היו לעד קדושה בקביעת הוראות התורה, כמו שהיה אח"כ במזרים מכבר או בב"ר פרשת ויגש (זה, ג), מן מקום אינו דומה למקום מושרש כבר לקדושה. והרי אפילו לעניין קבורה איתא בכתובות (קיא, א) כמו דיפה קבורה בארץ ישראל יותר מכל הארץ, כך יפה קבורה בבבל

(ב) מה בצע כי נהרג את אחינו וכיסינו את דמו. בכל מקום שנזכר במקרא לשון בצע מדבר בהנאת ממן, וכך מהיכא תויו שהיה להם הנאת ממון בדבר הריגנה. על בן ניל שכיר הקנאה היה על הבכורה כי הריגשו האחים בכתנות הפסים שיתן לו הבכורה כمبرור למלعلا, ולפי שמשפט הבכור ליקח פי שנים על בן הלכו לרעות צאן אביהם לשכם, מקום מוכן לפורענות וסכנה מפני האומות אשר סכבות שכם. פן יגלו צאנם ובקרים מחמת שבני יעקב ללחו צאנם ובקרים כשהוא על שכם, ולא הקפידו האחים אף אם יקומו עליהם אויבים ויקחו כל המרעעה, באמום אם הקטן שבנו ייקח פי שנים גם לנו לו לא היה. והרי מתיאים שיפסיד כל אחד חלקו כדי שיפסיד יוסף שני חלקים, כמעשה של הקנאי והחדרן שבאו לפני שלמה, וכאשר החלו לשכם הריגש יעקב בתחבולתם ושליח את יוסף לאמר לך ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן מן האויבים אשר סכבותם, יוסף אמר את אחוי אני מבקש ואני אני חושש אל הצאן, וע"כ אמר הלא אחיך רועים בשכם, ולשון הלא כך שמע הלא מקום זה מסוכן ומווכן לפורענות, ולא אמר רועים בצאן, נוכל לומר שהם רועים א"ע ואינם חוששים אל הצאן מן הטעם שנחטאו מעלה.

(ג) ועשה לו כתנות פסים. נראה הדברים אחר שכבר בכלל רואבן יצועי אביו נטלה ממנו הבכורה, וعصיו מסרה ליוסף, ועל שם זו עשה לו במנת פסים לפי השעבודה ברכות והיה הבכור כהן לאל עליון על בן עשה לנכד ולחפאה כתנות זה דומה לבגדי כהונת שהיה בהם כתנות השבען, ואולי שעל זה נאמר כי בן זקנים הוא לו כאלו היה הוא חזקן והbacor שבעל בניו, אך נאמר לו, כי באמת לא היה חזקן שכולם, והוא על זה הouple שאמרו המלון תמלון עליינו אם مثل תמשל בני, כי הבכור נוטל פי שנים בכל אשר ימצא ואך לו המלוכה, כמו שנאמר (בראשית טט). רואבן בכורי אתה יתר שאת ויתר עז הדינו מלכות, ויתברא זה בסמוך בפסק מה בצע.

(ד) הקנאה היא באה מגוריאות הנפש. אם הוא מקנא ביפוי של אדם או בגבורתו או בעשרו – הרי אינו חפץ במא שגור עלי הבורא יתפרק. וזה דומה לעבר שיש לו תלנות על מעשה אדוני ואינו מתרצה בענין אדוני – אין זה עבד נאמן! וכל-שכן שאין להתרעם על הבורא יתפרק, אשר כל מעשייו ישרים ונכונים, שאין להרהר אחריו.

(ה) בין הקנאה פבואה מחקקת, כמו שתראה בקרח שקנא בכבוד אל-יצפן בן עזיאל, מותוק בך נאבד הוא וסיעתו, אפילו יונקי שדים (במדבר וכח יח). הקנאה לבני-אדם בחליל הגוף, והוא מביא שחפת. אמר החכם לבנו: השמר לך מן הקנאה, כי היא נברת בך, שפניך משתנים מרע לב, ולקפה ישמה שונאך ויגשם בך.

(6) (3)

(6) (5) (4)

(8) (7)

כרכ' י' מ' כרך' ג' פ' ג'

המקנא חוםס נפשו, כי הוא מתחאל תמיד ושבלו מתחסר,
ومרב קגנה הטעינה בקרבו, אין לבו פניו למלוד
להתפלל בכוונה ולעשות מעשים טובים. כל אדם מוצא
טעם ערבי במأكلו, חזן מן המקנא, שאין טעם טוב
במאכלו עד שتسوي הטובה מחברו. לכל שנאה יש תקווה,
שם ישנא חברו עברו שיגול ממנו,تسوي השנאה כשייב

לו אותו דבר. בן כל שנאה כתליה בדרכו, אחר שימצא
בדרכו הוא תבטל השנאה, חזן השנאה מחתמת הקגנה.

(ג) וישראל אהב את יוסף מלבד בניו. ורא טעם שלכאש מז שבן זקנין דרא, אף כן פוטל נאש
וקומו, אף דחק פאקיס שיקח כן פועל טעם לאמו, ואלו נאש בפוך בזבז שטעם גביש
בזבז, וכן עשה לו בתנה טעם, כי יאל נאש גביז פזץ גביז, גביז מש פון נאש גביז גביז, גביז
לענין כל טעם נאש נאש גביז גביז, אף גביז גביז גביז גביז, גביז גביז גביז גביז גביז
גביז גביז גביז גביז גביז גביז גביז גביז גביז גביז גביז גביז גביז גביז גביז גביז גביז
(ד) חזן אדר. חנן היה דס נוא האלים כטהרתו, והצט כי אויר ארב אבידם, בזבז
חנן היה נאש גביז
לענין טהרת, פטירת, כי החוץ היה, וכן נאש היה לעז לא לסת חומו פלאס וו"ה פלאס עז נאש כה
טהרות, נאש, ריאנווות, וו"ה פטירת, גביז כי מז פחה נאש מהן טהרות דיא קבב וטטנוויה פאל גביז
בקביש, טומפל מהה מהה יונק וו"ה פטרי יעך, ומק וטוק לי"ז גביז גביז גביז גביז גביז
וילופט פלאן וודאנק סמאנק, וו"ה גביז גביז גביז גביז גביז גביז גביז גביז
טער וו"ה מהה מהה ז'י, וגנבר גביז גביז גביז גביז גביז גביז גביז גביז גביז
ינו גבז וו"ה גבז, וו"ה זיפיק האב יוסוף, גבז גבז גבז גבז גבז גבז גבז גבז גבז
לקייטו, גבז גבז אבז אבז נאש גבז
ליינדו גבז
דבז גבז
גבז גבז גבז גבז גבז גבז גבז גבז גבז גבז גבז גבז גבז גבז גבז גבז גבז גבז
ריאו סלון ממול נאש יאבק. גבז
לען יילל צי קבב וו"ה גבז
כיא מונב גבז
המי, הכל גבז
שור ע"ז דבז גבז
שור ע"ז דבז גבז
האחים השליכו את יוסף הברה חסר וא"י

ויקחוו וישלכו אותו הברה והברור ריק אין בו
מים (ל', כד)

ד. דרישו חז"ל (שבת כב, א) מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו, ולכאורה
יש להבין מה הייתה עצתו של ראוון להצילו מミتها מיד אחיו, והרי לזרקו
לברור שיש בו נחשים ועקרבים שוב וזרקו לミיתה.

ותירץ התורה תמיימה שראוון לא ידע שיש בברור נחשים ועקרבים, שתביר
הפסוק מעיד שכנות ראובן הייתה לזרקו לברור על מנת להצילו להשיבו אל
אביו, ונראה שגם אחיו לא ידעו שיש בברור נחשים ועקרבים,adam hi yodav
וראו אחר כך שניצל מסכנה ודאית היו מבנים שזכותו גדולה מאד ולא היו
מעויזים למוכחו למדינים, דהיינו נבוכדנאצר שהיה רשע גמור, כשרהה שחנניה
משיאל ועוזריה נצלו מכבשן האש הרהרה תשובה בלבו, כל שכן בני יעקב, ואין
להתפלא כיצד לא ראו האחים זאת כי הלא נאמר כאן "וישליך" ואמר המפרש
(תמייד ג"א) שאין השלכה פחות מעשרים אמה, וידוע שביתר מעשרים אמה
אין עיניו של אדם שליטה שם.

והגאון בעל הักษ שלמה הגאון רביה שלמה הכהן דבה של וילנא היה
מספר, כי עוד בהיות הגר"א בן תשע שנים הפליא את זקני חכמי וילנא
במה שחדיש בפסוק הנ"ל.

אחד מחכמי וילנא בעת ההיא תמה ושאל מפני מה מילת "הברה" חסירה
ואו' ומילת "הברור" שלאחריה מלאה וא"ז גдолוי תלמידי החכמים שבבית
המדרש לא מצאו מענה, אבל אליו הקטן בן התשע ענה, ואמר רשי" בפירושו
לפסוק זה מביא דרשת חכמיינו (שבת כב, א) ממשמע שנאמר והברור ריק איין

וזע שאין בו מים מה ת"ל אין בו מים? מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו, וכותב הרמב"ן בפירושו על התורה שאחי יוסף לא ידעו שיש בו נחשים ועקרבים, ומשום זה כתוב "וישליך אותו הברה" חסר ואור, כי האחים חשבו שהבודח חסר וריק לגמרי אין בו מאומה, אבל התורה מעידה "זה בדור ריק אין בו מים" החבור כתיב מלא כי היה מלא נחשים ועקרבים בדורות חכמיינו.

(13)

ולבן כמיג וימלון ולמה' כ וילמר עס פפיק נלהמע, לי למן סטמלו מלוי צהומירה, ומג'ול השם לממה (הרמ"ז אס) כי כל מצלם צל הוחמל קיטה לך לאחספיט עליה סטייל העטה מטבח על לנטה למוטה, וכוכב מיחס גדו לי מה שחלמו ח"ל צהף סיח נחכונה נקס צמיס, וזה סיח לך נטול ציקוף הסדיין לינדר עטפה, כי מעיקרלו קיטה מרטפת ממתק, לך דינורי יופה"ל האחספיט עליה. גדו נירן טולדס עטמו חי זורך צוחמלר כלל, כי הטולדס וק"ז נסחינה מילון.]

ואזין להגדיר צילמה ע"י מילון בדרכו עטילה, זיווטו כי הענירה סיח טה טרופה [וילמן חי נטודס צרכי לאחספיט על האני, נץין מקודס לסיום סדרה מילו נטוף מוק כ"כ שאוח צבינה מילון].

ה/ **היונים** פלו מומות מגדי, וווער חמיזוי סלי"ס ז"ע (פע"ט אחספיט מגוכת מל"ה) נל ד' סקיוניס רלו לטבר וו טומוה צל ילהה, כי גדו הטולדס נץין להיזום ליקורי מורה כמו גטמה, השנו נדבעבי לי שפער פצוץ על דרכ ס"ז מירוץ ילהה ציס נז, וקיזינס רלו צהולדס יטפומט חמכתו, ולט נטלה טירלה. וכן נקרלה חממת יון חממה מילוניות, שיינו חממה צלי ילהה, כי הלא חמיב (ליוז כה, כה) כן ירטם ס"ז קיח חממה, כן גלצון זייז הנטה הווע צפם ט. ג, צ, כי זו סיח חממה סימלה חמלה מהן ילהה, וככ"ל צלה חממות ממקיימת [עין שפ"ה הנוכה מל"ד ד"ה לרשותם]. וווער צלי ילהה סיח חממה מילוניות, וקיזינס רלו לטבר מומם טירלה. כמי (לנרטס יט כ) נל ס"ז טולן נטול צעריך וווער חמיזוי סלי"ס וזה דבל ציעו מן הטולדס גלו מלמד על הטולדס צלו, יה, כי כל הנלהון צבומהה, מה דכתיב רק נלה, כן נכוונה טולר לעתות כה, גדו טה שפער בעשות כה, וווער מורה חמזה כלן גלצון גלו מוכן, צהולדס חייו נטפרות כלל, ולטמאן אן גדרין להקמל על כל ליקורי מורה, וווער חמלה סיוניס נטול וווער. וווער גלו כל מוכנה כס ימיס מסוגלים נטמא רעון צל קיזינס, ולקנעם צנו ירטם ס"ז טירלה.

1 | בתיב (לט, ח) וילמן וילמן, קודס וילמן ווועלן כז ווועלן, וט פפיק בזין צהומן ווועלן, כי אין סטמלו מלוי כלל צהומט צנוממר למאל כז מלוי המילון כוול דרכ נפלד לפצמו. ומג'ול השם למם (הרמ"ז ד"ה פפקון ווועלן) כי ענן המילון נץין להזם צלוי טעם כלל, והיינו צולין המילון לזו מגול רלטם צמיס צמוי להפצל לו נטומות עטילה כלל. לי כל האחספנות הצבאות מסקל הטולדס צלוי גלוור עט לוזן כז, לינס מסיעס לו בעט נמיין, כי הטולדס יכול נטעות, וווער חמלה וווער ציט צאנזין יכוליס לטנטט טכלו צלוי רלה כלע, טמי הטלוה סיח צמו צומד צמטול טה טכלו ומיטפו, וממיון אין זא כי יכול נטעה לו נטם נמיין. רק סיילם בטואויה הטולדס יוזע כי חסור נטער עט דרכ ס', ירטם זו מליין געם זורה, וווער השם למם צו כוונת האחספה (לצוט פ"ג מ"ט) דטכממו קודמתם לירלטמו אין חממות ממקיימת, וס האחספה סיח קודס סיילם, צטעל ידי חממה רולס להגדיר הוא אין נטכממה קיזס, ולט יכול נטמגדר ע"י צאנל וווער חממה, רק וס ירטמו קוזמת חממת חממות ימגדר על נמיינות.

11

ב/ **בתרב** (מהלט יט, פ-ז) מולם ס' חמימה מטיגט נטש עדות ס' נטמנה חמלהימת פמי וגוי ירטם ס' טירלה שטמדת געל, פ"ען ציט צלן הלו קדריס מטלאם צוות, געל הדבר הימץ ציכל נעמד נטולס חפיינט געת נמיין סיח סיילם ס', וו טולדת געל, צל הסטיגט. כי געם נמיין צהולדס רולס מה סגנון לננד עניין,eki ליא"ג חמורה סיח הילו נטודיס מזען ומפע לב, גדו קדר שפער גאליעו חמלה עט כל אלטיאין צל עולס הא צוא גס כן חמוץ, ורק וס יט זא ירטם צמיס צהומו קעט יכול סיח להגדיר עט הנמיין, וו כוכנה צעומדת געל. ונטן מניין הילו נטיאן גדריס לציינו חמיג (נילאצית כה, יג) עט חמפה דערמי כי ירגט הילקיס חמזה, כי הכת שטומד הטולדס געם נמיין צוול ריק מידת קירלה. וכן יוקף ונדיק למאל (נילאצית מג. יט) אה סהילקיס חייל, קיינו כי כט סיילם צמיס מונע מה הטולדס מן קענילה... .

12

36

6

6

13

36

4